

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Spółdzielnie socjalne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Social cooperatives
Kierunek studiów	Nauki o Rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne, Nauki o polityce i administracji
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Jerzy Koperek
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	I-IV	2

Wymagania wstępne	W1 - umiejętność analizowania tekstów naukowych W2 - umiejętność korzystania ze źródeł naukowych
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zapoznanie z głównymi założeniami ekonomii społecznej i spółdzielni socjalnych
C2 - Poznanie celów spółdzielni socjalnych
C3 - Poznanie zasad zakładania i funkcjonowania spółdzielni socjalnych
C4 - Poszerzenie wiedzy na temat ekonomii społecznej
C5 - Wprowadzenie w podstawy prawne spółdzielni socjalnych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie główne założenia, cele, zasady zakładania i funkcjonowania oraz podstawy prawne spółdzielni socjalnych.	K_W02 K_W04 K_W07 K_W25
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wskazać na konkretne zasady i formy wspierania osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. wskazując na możliwości zakładania spółdzielni socjalnych.	K_U01 K_U07 K_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do aktywnego zaangażowania w promocji spółdzielni socjalnych działających na rzecz społecznej reintegracji jej	K_K03 KS1_K1

	członków oraz pracowników spółdzielni socjalnych; jest gotów do wspierania osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, osób usamodzielnianych, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) i innych.	KS2_K4
--	---	--------

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wprowadzające. Prezentacja tematów kolejnych zajęć, najważniejszych zagadnień, wokół których będą się one koncentrować oraz lektur; omówienie warunków zaliczania zajęć; dyskusja ze studentami dotycząca spółdzielni socjalnych i ich doświadczeń w tej dziedzinie. 2. Przykłady „dobrych praktyk” z zakresu ekonomii społecznej. 3. Charakterystyka spółdzielni socjalnych. 4. Definicja i cele spółdzielni socjalnych. 5. Przepisy regulujące działalność spółdzielni socjalnych. 6. Założyciele i członkowie spółdzielni socjalnych: <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Osoby fizyczne <ol style="list-style-type: none"> 6.1.1. bezrobotni, 6.1.2. niepełnosprawni, 6.1.3. uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub środków odurzających po zakończeniu leczenia, 6.1.4. chorzy psychicznie, 6.1.5. bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, 6.1.6. osoby opuszczające więzienie, które mają trudności z reintegracją społeczną, 6.1.7. uchodźcy uczestniczący w indywidualnym programie integracji, 6.1.8. inne osoby, pod warunkiem, że ich liczba nie przekracza 50% ogólnej liczby założycieli. 6.2. Osoby prawne <ol style="list-style-type: none"> 6.2.1. organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; 6.2.2. jednostki samorządu terytorialnego; 6.2.3. kościelne osoby prawne. 7. Etapy zakładania spółdzielni socjalnych. 8. Działalność spółdzielni socjalnych. 9. Źródła finansowania spółdzielni socjalnych. 10. Wsparcie spółdzielni socjalnych ze strony państwa. 11. Wsparcie spółdzielni socjalnych ze środków unijnych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Sprawdzian pisemny	Sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Przygotowanie prezentacji	Plik z prezentacją	Karta oceny prezentacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Ocena zaangażowania w dyskusję	Karta oceny zaangażowania

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen z zaliczenia wykładów (waga 0,70). Obecność i aktywność oraz praca własna w postaci prezentacji na wybrany temat (waga 0,30). Zakres materiału do zaliczenia przedmiotu obejmuje treści przedstawiane na wykładzie oraz przyswojone z zadanych materiałów.

Kryteria oceny:

- 2 (niedostateczna) poniżej 30% wymagań
- 3 (dostateczna) 31-50% wymagań
- 3.5 (dostateczna plus) 51-60% wymagań
- 4 (dobra) 61-80% wymagań
- 4.5 (dobry plus) wymagań 81-90% wymagań
- 5 (bardzo dobra) 91-100% wymagań

Stopień posiadania kompetencji społecznych oceniany wg skali: niewielki (2.0 - 2,5), podstawowy, (3.0 - 3,5), średni (4.0 - 4,5), wysoki (5,0 i ponad 5.00)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 godzin - uczestnictwo w wykładzie
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30 godzin

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none">1. Dobkowski R., Węgiński D., <i>Jak założyć spółdzielnię socjalną...</i>, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości Lokalnej WAMA-COOP, Olsztyn 2012.2. Guć M. (et altera), <i>Przedsiębiorstwo społeczne w działaniu. Poradnik dla tych, którzy działają w przedsiębiorstwach społecznych, dla tych którzy chcą to robić, a także dla tych, którzy jeszcze o tym nie myśleli</i>, WYG International Sp. z o.o., Warszawa 2009.3. Janocha W., Koperek J., Zielińska-Król K. (red.), <i>Spółdzielnie socjalne jako instrument polityki społecznej państwa</i>, Publikacja z cyklu „Homo Homini”, T. V, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015.4. Juszczak M., Ołdak M., Miżejewski C., <i>Spółdzielnia socjalna. Krok po kroku</i>, Akademia Przedsiębiorczości, Starachowice 2009.5. Krasuska B., Szafrąńska J., Bodzioch G. (oprac.), <i>Spółdzielnia socjalna jako forma działalności gospodarczej</i>, Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, Wydział Regionalnej Polityki Rynku Pracy, Warszawa 2013.6. Kwiatkowska B., Chrzczonowicz M., <i>Jak założyć spółdzielnię socjalną</i>, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 20087. Miżejewski C., <i>Dlaczego warto założyć spółdzielnię socjalną?</i>, Poznań 2009.8. Wódz K. (red.), <i>Nowe priorytety i tendencje w polityce społecznej : wokół integracji i aktywizacji zawodowej</i>, Toruń: Wydawnictwo Edukacyjne Akapit 2012. <p>Dokumenty i akty prawne:</p> <ol style="list-style-type: none">9. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Nowy Jork, 13. XII. 2006; Dz.U. 2012 poz. 1169).

10. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – *Prawo spółdzielcze* (Dz. U. z 2020 r. poz. 275, 568, 695 i 875).
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym* (Dz. U. z 2003 r., nr 122, poz. 1143, ze zm.; Dz. U. z 2020 r. poz. 176).
13. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 2004 nr 99 poz. 1001).
14. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz.U. z 2004 r. nr 64 poz. 593; tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, 2270, z 2022 r. poz. 1, 66).
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. *o spółdzielniach socjalnych* (Dz.U. 2006 nr 94 poz. 651; t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2085).
16. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Literatura uzupełniająca

1. Cyman D., Zaręba-Cyman A., *Fundacje i stowarzyszenia - prawny i podatkowy instruktaż funkcjonowania z wzorcową dokumentacją*, ODDK, Gdańsk 2013.
2. Doh J., Yaziji M., *Organizacje pozarządowe a korporacje*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
3. Kledzik P., *Działalność organizacji pozarządowych na rzecz realizacji celów publicznych. Studium administracyjno-prawne*, Difin, Warszawa 2013.
4. Kromolicka B. (red.), *Praca socjalna w organizacjach pozarządowych. Z problemów działania i kształcenia*, Akapit, Toruń 2005.
5. *Listy z za krat do św. Jana Pawła II – Więźniowie w hołdzie św. Janowi Pawłowi II*, Wydawca: Bractwo Więzienne Samarytania, Bydgoszcz (Audiobook, czytają: Barbara Jurczyńska, Jerzy Żelnik, Studio nagrań „ARKA” Leszek Grubiński), <https://bractwowiezienne.samarytania.pl/2021/10/04/listy-z-za-krat-do-sw-jana-pawla-ii-audiobook/> (dostęp 2022-03-19)
6. Olejniczak A., Barański R., *Standardy i procedury w organizacjach pozarządowych*, CH. Beck, 2013.
7. *Przykłady „dobrych praktyk” z zakresu ekonomii społecznej*, Projekt „Podlaska Sieć Partnerstw na rzecz Ekonomii Społecznej” nr POKL.07.02.02-20-016/09. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Budżet Państwa, Białystok 2011.
8. Rutkowska A., *Współdziałanie instytucji polityki społecznej z sektorem pozarządowym w realizacji zadań pomocy społecznej*, w: K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, M. Joachimowska (red.), *Praca socjalna i polityka społeczna. Obszary współdziałania wobec wykluczenia społecznego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2008.
9. Schmidt J., *Rozwój organizacji pozarządowych. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Akademickie SEDNO, Warszawa 2012.
10. Wódz K., Faliszek K. (red.), *Aktywizacja, integracja, spójność społeczna : w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej*, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2009.